

- (1) भारतीय संविधान में दिए गए मूलभूत कर्तव्यों में माता-पिता अथवा अभिभावकों को, 6 वर्ष से 14 वर्ष तक के उम्र के अपने बच्चों अथवा यथाप्रसंग पाल्य को शिक्षण का मौका देने की व्यवस्था संविधान के छियासी वें संशोधन की किस कलम में यह खंड शामिल या जोड़ा गया है?
- (A) कलम - 11 (B) कलम - 2
(C) कलम - (छियासी) (86) (D) कलम - 4
- (2) महादेव भाई देसाई का जीवन चरित्र "अग्निकुंड में उगा हुआ गुलाब" के लेखक कौन हैं?
- (A) माणभट्ट (B) नारायण देसाई
(C) जयशंकर देसाई (D) महादेव देसाई
- (3) "हरिनो मारग छे शूरानों" यह पद रचना किसकी है?
- (A) कवि प्रीतमदास (B) मणिशंकर रतनजी भट्ट
(C) दामोदर खुशाल बोटदकर (D) नरसिंह मेहता
- (4) भारत की संघीय कार्यप्रणाली का उल्लेख भारत के संविधान के किस भाग में किया गया है?
- (A) 6 (B) 4
(C) 5 (D) 2
- (5) वर्ल्ड बॉक्सिंग चैंपियनशिप में 51 Kg. कैटेगरी में किस भारतीय द्वारा ब्रॉन्ज मेडल जीता गया?
- (A) सुखदेव (B) निशांत दवे
(C) हुसामुद्दीन (D) दीपक भूरिया
- (6) हिंद की प्रजा को स्वतंत्र आंदोलन में सक्रिय करने के लिए गांधीजी ने भारत में सर्व प्रथम कौन-सा अंग्रेजी अखबार शुरू किया?
- (A) यंग इंडिया (B) यूथ इंडिया
(C) वर्तमान भारत (D) आंदोलन
- (7) हिमालय पर्वतमाला कौन-से (Age) समय में बना है?
- (A) सतयुग (B) आर्चियन युग
(C) जुरासिक युग (D) टर्शियरी युग
- (8) किस वैज्ञानिक प्रभाव के कारण आकाश में तारे टिमटिमाते दिखते हैं?
- (A) प्रकाश का प्रकीर्णन (B) प्रकाश का वक्रीकरण
(C) प्रकाश का विवर्तन (D) प्रकाश का विभाजन
- (9) भारत में समग्र राष्ट्रीय उत्पादन में उद्योगों का भाग (हिस्सा) कितने प्रतिशत है?
- (A) 25% (B) 29%
(C) 32% (D) 39%
- (10) भारत के संविधान में नागरिक के मूलभूत कर्तव्यों का समावेश किस भाग में किया गया है?
- (A) भाग - 3 (A) (B) भाग - 5 (A)
(C) भाग - 4 (A) (D) भाग - 6 (A)

- (11) 'भारतरत्न' सम्मानित प्रथम महापुरुष कौन थे?
 (A) डॉ. राजेन्द्र प्रसाद (B) डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन
 (C) महादेव भाई देसाई (D) लाल बहादुर शास्त्री
- (12) निम्न में से किस कार्यक्रम में इन्टरेक्टिव बोर्ड का उपयोग किया जाता है?
 (A) प्रज्ञा अभिगम (B) बाल प्रोजेक्ट
 (C) वर्चुअल क्लास रूम (D) ज्ञानकुंज प्रोजेक्ट
- (13) माध्यमिक शाला में अभ्यास करते विद्यार्थियों को दिया जाने वाला यूनिक आई.डी. (UID) नंबर कितने अंकों का होता है?
 (A) 14 (B) 16
 (C) 18 (D) 19
- (14) भारतीय संविधान में शिक्षण किस सूची का विषय है?
 (A) केन्द्र सूची (B) राज्य सूची
 (C) संयुक्त सूची (D) जिला सूची
- (15) इन्स्युलिन अंतःस्राव का उत्पादन शरीर के किस अंग में होता है?
 (A) उदर (Stomach) (B) आमाशय
 (C) छोटी आँत (D) मस्तिष्क
- (16) हॉकी विश्वकप (पुरुष) - 2023 किस देश में आयोजित किया गया?
 (A) भारत (B) जापान
 (C) फ्रांस (D) ब्राज़ील
- (17) विश्व का सबसे बड़ा खनिज तेल शुद्धिकरण संग्रह कहाँ स्थित है?
 (A) जामनगर (B) अंकलेश्वर
 (C) दिग्बोई (D) देहरादून
- (18) गुजरात माध्यमिक और उच्चतर माध्यमिक शिक्षण बोर्ड द्वारा शैक्षणिक वर्ष 2023-24 में राज्य की माध्यमिक / उच्चतर माध्यमिक शालाओं के लिए दिए जाने वाले शैक्षणिक प्रवृत्ति कैलेंडर के अनुसार वेकेशन सहित कितने दिनों का अवकाश निश्चित किया गया है?
 (A) 79 (B) 80
 (C) 81 (D) 82
- (19) राष्ट्रीय शिक्षण नीति-2020 के अंतर्गत राज्य/केन्द्रशासित प्रदेश की शालाओं के न्यूनतम व्यावसायिक और गुणवत्तापूर्ण मानांकों का पालन करते हैं या नहीं यह जानने के लिए कौन-सी संस्था विश्वासपात्र मानी गई है?
 (A) PARAKH (B) SWAYAM
 (C) DIKSHA (D) SSSA
- (20) राष्ट्रीय शिक्षण नीति -2020 में किस कक्षा तक मातृभाषा में शिक्षण अपेक्षित है?
 (A) कक्षा - 6 (B) कक्षा - 8
 (C) कक्षा - 10 (D) कक्षा - 5

- (21) व्यापार और उद्योग के कारण अभ्यासक्रम में बदलाव किया जाता है तो शिक्षण के ध्येयों पर किन घटकों का प्रभाव माना जाएगा?
- (A) सांस्कृतिक घटक (B) सामाजिक घटक
(C) आर्थिक घटक (D) नैतिक घटक
- (22) व्यक्ति क्या कर रहा है? उसको ना करके उसको क्या करना चाहिए? इन बातों के विचार शिक्षण के किन उद्देश्यों के साथ जुड़े हुए हैं?
- (A) नैतिक उद्देश्य (B) ज्ञान प्राप्ति का उद्देश्य
(C) पूर्ण जीवन का उद्देश्य (D) फुरसत के समय के सदुपयोग का उद्देश्य
- (23) उद्देश्य, अभ्यासक्रम, संस्थाएँ और समयमर्यादा सभी निश्चित हों तो यह शिक्षण का कौन-सा स्वरूप माना जाएगा?
- (A) अनौपचारिक (B) औपचारिक
(C) अवैधानिक (D) संयुक्त
- (24) निम्न में से कौन-सा कार्यक्रम अनौपचारिक शिक्षण के लिए सीधे लागू नहीं होता है?
- (A) अक्षरज्ञान (B) परीक्षा
(C) व्यवसाय की तालीम (D) व्यसनमुक्ति
- (25) अध्ययन प्रक्रिया में समाहित तीन मुद्दों में कौन-सा मुद्दा समाविष्ट नहीं है?
- (A) प्रारंभ (B) परिणाम
(C) प्रक्रिया (D) मूल्यांकन
- (26) कुछ बालक अंतर्मुखी, कुछ बालक बहिर्मुखी, कुछ बालक वाचाल एवं कुछ बालक शर्मीले होते हैं? उनमें विद्यमान यह भिन्नता किस प्रकार की भिन्नता है?
- (A) शारीरिक भिन्नता (B) व्यक्तित्व में भिन्नता
(C) रस-रूचि में भिन्नता (D) सामाजिक भिन्नता
- (27) अलग-अलग बुद्धि मानांकों में निम्न में से किसका समावेश नहीं होता है?
- (A) I.Q. (बुद्धिमानांक) (B) S.Q. (आध्यात्मिक बुद्धिमानांक)
(C) R.Q. (धार्मिक बुद्धिमानांक) (D) E.Q. (सांवेगिक बुद्धिमानांक)
- (28) निम्न में से किसने व्यावसायिक अभिरुचि संशोधनिका की रचना की थी?
- (A) मेकडूगल (B) स्ट्रॉंग
(C) मॉर्गन (D) गेरेट
- (29) व्यक्ति में रहने वाली कला, संगीत, सृजनात्मकता जैसी शक्तियों के मापन के लिए किस प्रयोग का उपयोग किया जाता है?
- (A) मनोवृत्ति मापदंड (B) अभिरुचि प्रयोग
(C) रस संशोधनिका (D) अभियोग्यता प्रयोग
- (30) वर्गखंड में होने वाली तीन प्रकार की आंतरक्रियाओं में किसका समावेश नहीं होता है?
- (A) शिक्षक - विद्यार्थी व्यवहार (B) विद्यार्थी - सामग्री व्यवहार
(C) शिक्षक - सामग्री व्यवहार (D) विद्यार्थी - विद्यार्थी व्यवहार

- (31) सामान्य रूप से उपयोग की जाने वाली मध्यवर्ती स्थिति के तीन अंकशास्त्रीय मापों में नीचे दिए गए में से कौन समाविष्ट नहीं है?
- (A) मध्यक (B) मध्यस्थ
(C) बहुलक (D) मध्यबिंदु
- (32) मूल्यांकन के लिए तीन कसौटियों (Test) में से कौन-सी अलग है?
- (A) लिखित (B) मौखिक
(C) प्रायोगिक (D) क्रियात्मक
- (33) विस्तरण पत्रक (Spread Sheet) नीचे दिए गए में से किसके साथ जुड़ी हुई है?
- (A) माइक्रोसॉफ्ट एक्सेल (B) माइक्रोसॉफ्ट पावर पॉइंट
(C) माइक्रोसॉफ्ट वर्ड (D) एक्सेस
- (34) 'फ्रेमिंग और क्लेडिंग' में किसके शिक्षण की फिलॉसॉफी दर्शाई गई है?
- (A) गीजूभाई बधेका (B) नानाभाई भट्ट
(C) ताराबेन मोडक (D) जे. कृष्णमूर्ति
- (35) "शिक्षण उत्पादक श्रम द्वारा, उत्पादक श्रम के लिए और उत्पादक श्रम की ही हो सकती है।"
- (A) महात्मा गांधी (B) रवीन्द्रनाथ टैगोर
(C) श्री अरविंद (D) स्वामी विवेकानंद
- (36) नीचे दिए गए में से कौन-सा सिद्धांत जॉन ड्युई द्वारा दिए गए सिद्धांतों में सम्मिलित नहीं है?
- (A) उपयोगिता का सिद्धांत (B) प्रवृत्ति का सिद्धांत
(C) श्रम का सिद्धांत (D) रस का सिद्धांत
- (37) नव भारत साक्षरता कार्यक्रम (NILP) किस आयु वर्ग के निरक्षरों के लिए शुरू किया गया है?
- (A) 15 वर्ष और इसके ऊपर के सभी (B) 15 वर्ष से 55 वर्ष तक
(C) 6 वर्ष से 14 वर्ष तक (D) 21 वर्ष से 65 वर्ष तक
- (38) One Nation, One Digital Platform के रूप में कौन जाना जाता है?
- (A) PM eVIDYA (B) BISAG-N
(C) DIKSHA (D) Vande Gujarat Channel
- (39) इन्द्रियों की तालीम से शिक्षण की शुरुआत करने की बात किसने की थी?
- (A) डॉ. एस. राधाकृष्णन (B) रवीन्द्रनाथ टैगोर
(C) महात्मा गांधीजी (D) महर्षि अरविंद
- (40) विशिष्ट बालकों के लिए इन्द्रियों द्वारा शिक्षण देने की शुरुआत किसने की थी?
- (A) मारिया मॉन्टेसरी (B) ग्रेस फर्नॉल्ड
(C) जिम पियाजे (D) ईवान पावलोव

- (41) अध्ययन के साथ जुड़े मनोवैज्ञानियों की उनके सिद्धांत के संदर्भ में नीचे दी गई कौन-सी जोड़ी सही है?
 (A) प्रयत्न और भूल - विगोत्स्की (B) वर्तनवाद - पावलोव
 (C) संरचनावाद - स्किनर (D) कारक अभिसंधान - थोर्नडाइक
- (42) निम्न में से कौन लाक्षणिकता अध्ययन प्रक्रिया से नहीं है?
 (A) अध्ययन के लिए अनुभव आवश्यक है।
 (B) अध्ययन के लिए पर्यावरण के साथ आंतरक्रिया आवश्यक है।
 (C) अध्ययन से एक परिस्थिति में से दूसरी परिस्थिति में प्रवेश कर सकते हैं।
 (D) अध्ययन के लिए स्मृति आवश्यक है।
- (43) Discovery Learning अभिगम किसके द्वारा दिया गया था?
 (A) रॉबर्ट गेने (B) जेरोमी ब्रुनर
 (C) बान्डुरा (D) आसुबेल
- (44) '14 से.मी. त्रिज्या वाले वृत्त का क्षेत्रफल कितना होगा?' - इस प्रश्न का उत्तर देने के लिए बालक सूत्र का उपयोग करते हैं? यहाँ विद्यार्थी द्वारा कौन-सा बौद्धिक कौशल्य प्राप्त किया माना जाएगा?
 (A) विभेदीकरण (B) संकल्पना
 (C) नियम (D) समस्या का हल
- (45) निम्नलिखित में से किस क्षति में बालक की शारीरिक और बौद्धिक कार्यक्षमता क्षतिग्रस्त होती है?
 (A) डाऊन सिन्ड्रोम (B) ADHD
 (C) सेरेब्रल पाल्सी (D) ऑटिज़्म
- (46) ब्लूम वर्गीकरण (Bloom's Taxonomy) के अनुसार निम्न में से कौन-सी क्रिया शेष में से उच्च स्तर में आएगी?
 (A) मूल्यांकन (B) सृजन
 (C) पृथक्करण (D) उपयोजन
- (47) सिद्धि कसौटी (परीक्षण) के लिए निम्न में से क्या अयोग्य है?
 (A) विद्यार्थी सभी प्रश्नों के उत्तर दे सके उतना समय दिया जाता है।
 (B) वर्ग उन्नति (विकास) के साथ जुड़ा हुआ है।
 (C) शिक्षण कार्य अंत में दिया जाता है।
 (D) प्रश्नों का चुनाव विद्यार्थी की दक्षता की जाँच हो इस तरह से किया जाता है।
- (48) निम्न में से कौन-सी मध्यवर्ती स्थिति का माप दर्शाया नहीं जा सकता?
 (A) मध्यक (B) विस्तार
 (C) मध्यस्थ (D) बहुलक
- (49) प्रमाण विचलन (σ) के लिए क्या सत्य नहीं है?
 (A) प्रमाण विचलन का मूल्य जितना कम हो, वर्ग समूह की समरूपता अधिक होगी।
 (B) सभी प्राप्तांकों में कोई अचल संख्या जोड़ने से प्रमाण विचलन में बढ़ोत्तरी होती है।
 (C) सभी प्राप्तांकों को एक ही अंक से गुणा किया जाए तो प्रमाण विचलन उतने गुना बढ़ता है।
 (D) प्रमाण विचलन का उपयोग प्राप्तांकों की चलिता (अस्थिरता) जानने के लिए होता है।

- (50) निम्न में से कौन ई-कन्टेन्ट की लाक्षणिकता नहीं है?
 (A) यह केवल डिजिटल स्वरूप में होते हैं।
 (B) उसे वेब पेज या अन्य माध्यम द्वारा उपस्थित किया जाता है।
 (C) उसमें केवल एनिमेशन ही होते हैं।
 (D) उसे QR Code के साथ लिंक कर सकते हैं।
- (51) निम्न में से कौन OER नहीं है?
 (A) BISAG - N (B) GROWER
 (C) NROER (D) e-pathshala
- (52) निम्न में से कौन-सा विषय (मुद्दा) ई-लर्निंग की संकल्पना में लागू नहीं होता है?
 (A) अध्ययन-अध्यापन अद्यतन क्षेत्र है। (B) अध्ययन का एकमात्र विकल्प है।
 (C) वर्गशिक्षण रसप्रद होते हैं। (D) जानकारी ऑनलाईन उपलब्ध है।
- (53) जिनके सार संबंधित समूह के सिवाय लागू नहीं कर सकते हैं यह किस प्रकार का संशोधन है?
 (A) प्रायोगिक संशोधन (B) सर्वेक्षण
 (C) मूलभूत संशोधन (D) क्रियात्मक संशोधन
- (54) 'बालक ज्ञान का सृजनकर्ता है, उपभोक्ता नहीं' - यह विधान किस वाद का निष्कर्ष है?
 (A) व्यवहारवाद (B) प्राकृतिकवाद
 (C) बुद्धिवाद (D) संरचनावाद
- (55) 'शिक्षण यह प्राकृतिक प्रक्रिया है, कृत्रिम नहीं' - यह संकल्पना किसने दी थी?
 (A) अरिस्टोटल (अरस्तु) (B) रूसो
 (C) फ्रोबेल (D) मॉन्टेसरी
- (56) R, U, X, A, D, ? प्रश्न चिन्ह के स्थान पर श्रृंखला पूर्ण करने हेतु क्या आएगा?
 (A) F (B) G (C) H (D) I
- (57) 1, 3, 3, 6, 7, 9, 9, 12, 21, ? प्रश्न चिन्ह के स्थान पर श्रृंखला पूर्ण करने हेतु क्या आएगा?
 (A) 10 (B) 11 (C) 12 (D) 13
- (58) 10, 100, 200, 310, ? प्रश्न चिन्ह के स्थान पर श्रृंखला पूर्ण करने हेतु क्या आएगा?
 (A) 400 (B) 410 (C) 420 (D) 430
- (59) TEACHER को कोडवर्ड में VGCEJGT के रूप में लिखा जाए तो CHILDREN को कोडवर्ड में नीचे दिए गए कौन-से शब्द द्वारा लिखा जाएगा?
 (A) EJKNEGTP (B) EGKNFITP
 (C) EJKNFGTO (D) EJKNFTGP
- (60) TWENTY को कोडवर्ड में 863985 और ELEVEN को कोडवर्ड में 323039 के रूप में लिखा जाए तो TWELVE को कोडवर्ड में नीचे दी गई किस संख्या द्वारा दर्शाया जाएगा?
 (A) 863203 (B) 863584
 (C) 863903 (D) 863063

(61) कोड भाषा में '123' अर्थात् 'bright little boy' और '145' अर्थात् 'tall big boy' उसी तरह '637' अर्थात् 'beautiful little flower' तो शब्द 'bright' के लिए कौन-सी संख्या आएगी?

- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 4

(62) यदि + अर्थात् \times , \times अर्थात् $-$, \div अर्थात् $+$ और $-$ अर्थात् \div के रूप में माना जाए तो $175 - 25 \div 5 + 20 \times 3 + 10$ का परिणाम नीचे दी गई में से कौन-सी संख्या आएगी?

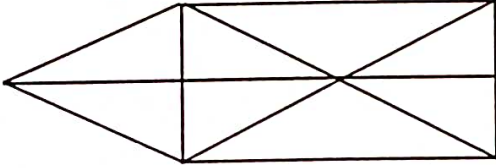
- (A) 77 (B) 160
(C) 240 (D) 2370

(63) आकृति में '?' के स्थान पर योग्य विकल्प पसंद कीजिए?

20160	4
?	4
480	8
96	24

- (A) 860 (B) 1140
(C) 2880 (D) 3240

(64) दी गई आकृति में कितने त्रिकोण हैं?

- (A) 15 (B) 16
(C) 17 (D) 18

(65) 3:40 बजे मिनट के काँटे और घंटे के काँटे के बीच में बनता कोण कितने अंश का होगा?

- (A) 140 (B) 150
(C) 130 (D) 120

(66) गलत जोड़ी पहचानिए।

- (A) दही - दूध (B) चप्पल - चमड़ा
(C) मूँगफली - तेल (D) शक्कर - गन्ना

(67) दिए गए शब्द को मूलाक्षरों (मूल अक्षरों) के क्रम अनुसार व्यवस्थित कीजिए।

(1) INTERANAL (2) INSECT (3) INCOME (4) INTERN (5) INSIDE

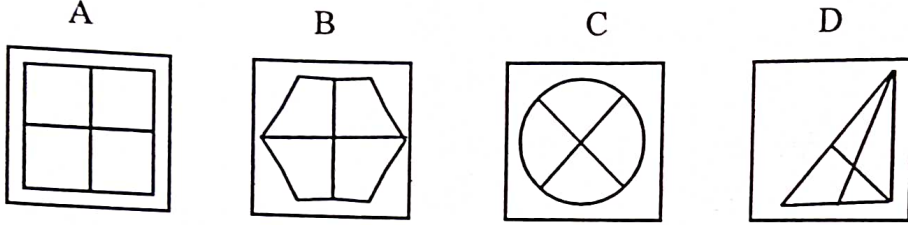
- (A) 3, 2, 5, 4, 1 (B) 3, 4, 5, 2, 1
(C) 4, 5, 1, 3, 2 (D) 3, 1, 2, 4, 5

(68) एक लीप वर्ष का पहला दिन रविवार है, तो उस वर्ष में कितने रविवार होंगे?

- (A) 50 (B) 51
(C) 52 (D) 53

- (69) एक व्यक्ति अपनी कार पूर्व दिशा में 50 कि.मी. चलाता है। वह दायीं तरफ मुड़कर 30 कि.मी. जाता है। उसके बाद पश्चिम दिशा में मुड़कर 10 कि.मी. जाता है। तो वह प्रारंभबिंदु से कितने कि.मी. दूर है?
- (A) 20 कि.मी. (B) 50 कि.मी.
(C) 100 कि.मी. (D) 60 कि.मी.

- (70) भिन्न आकृति ज्ञात कीजिए।

- (A) A (B) B (C) C (D) D

- (71) અગ્નિનો સમાનાર્થી છે.
(A) અનલ (B) અનિલ (C) અનંગ (D) તપસ
- (72) નીચેનામાંથી કર્મધારેય સમાસનું ઉદાહરણ છે.
(A) તકસાધુ (B) કલ્પવૃક્ષ (C) પંચામૃત (D) પરમેશ્વર
- (73) તમારાથી વડીલો સામે ઊંચા અવાજે ન બોલાય. - વાક્યનો પ્રકાર ઓળખો.
(A) કર્તરિ (B) કર્મણિ (C) ભાવે (D) પ્રેરક
- (74) સફળતા જિંદગીની હસ્તરેખામાં નથી હોતી, યજ્ઞાયેલ ઈમારત એના નકશામાં નથી હોતી. આ કાવ્યનો પ્રકાર જણાવો.
(A) દુહા (B) મુક્તક (C) હાઈકુ (D) સોનેટ
- (75) ખોટી જોડણી કઈ છે ?
(A) સુદંઢ (B) દીકરી (C) અકસ્માત્ (D) કનિષ્ઠ
- (76) 'નીરવ' શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ શું થાય ?
(A) સૂમસામ (B) ઘવલ (C) પીડા (D) કોલાહલ
- (77) સમાનાર્થી શબ્દોની ખોટી જોડ હોય તે વિકલ્પ કયો છે ?
(A) ખોભણ - ગુફા (B) અનરવો - હિંમતવાન (C) અડવડિયું - લથડિયું (D) આર્દ્રતા - મૃદુતા
- (78) 'ઘોડાના સવારને બેસવા માટે ઘોડાની પીઠ પર રાખવાનું રૂ કે ઊનનું આસન' - શબ્દસમૂહ માટેનો એક શબ્દ કયો છે?
(A) દળી (B) ટેકણિયું (C) પીઠિકા (D) માંચડો
- (79) વિરામચિહ્નોનો ઉચિત પ્રયોગ ન થયો હોય તેવું વાક્ય કયું છે ?
(A) હાશ ! હવે નિરાંત થઈ !
(B) પ્રશ્નપત્ર જોઈ વિદ્યાર્થીઓ મૂંઝાયા, એમને કાંઈ સૂઝ પડી નહીં, ઉત્તરપત્રો મૂકી દઈને ચલતી પકડી.
(C) મેં જાણ્યું : મારાં લખાણો એને ગમતાં નથી.
(D)તો મારો દુશ્મન છે.

- (80) શબ્દ અને તેના અનેકાર્થી શબ્દોની ખોટી જોડ હોય તેવો વિકલ્પ કયો છે ?
 (A) ગુણ - પણછ, દોરું (B) કૂટ - ઠગાઈ, શિખર
 (C) કાંત - મન, અંતઃકરણ (D) કર - કિરણ, સૂંઢ
- (81) આપેલ વાક્યોમાં રેખાંકિત કરેલ શબ્દનો ઉચિત પ્રયોગ થયો હોય તેવું વાક્ય કયું છે ?
 (A) મેં આ પત્ર કે ઠરાવ વાંચ્યા નથી. (B) કામ વેળાસર થાય તે જ અગત્યનું છે.
 (C) સાંજે છ વાગે જાહેર ગ્રંથાલય બંધ થાય છે. (D) દરેકે આવકમાંથી યથાશક્તિ પ્રમાણે દાન કરવું જોઈએ.
- (82) 'દેવ્યૈશ્વર્ય' શબ્દનો સંધિવિગ્રહ શું થાય ?
 (A) દેવ + ઐશ્વર્ય (B) દેવે + એશ્વર્ય
 (C) દેવ્ય + ઐશ્વર્ય (D) દેવી + ઐશ્વર્ય
- (83) આપેલાં વાક્યોમાં 'કર્મણિ વાક્ય' કયું છે ?
 (A) એ સમયમાં લોકો જુગાર રમતા. (B) એણે પચાસ માણસોને જમાડ્યા.
 (C) સરકાર તરફથી આ મહિને અનાજ અપાયું છે. (D) અશોક કંઈ બોલ્યો ન હોત.
- (84) 'છત્રી પર નામ-સરનામું લખવાનો ઉપાય ખરેખર કારગત નીવડ્યો.' - વાક્યમાં રેખાંકિત કરેલ શબ્દ 'ખરેખર' ક્રિયાવિશેષણનો કયો પ્રકાર છે ?
 (A) અભિગમવાચી ક્રિયાવિશેષણ (B) સમયવાચક ક્રિયાવિશેષણ
 (C) રીતિવાચક ક્રિયાવિશેષણ (D) સ્થાનવાચક ક્રિયાવિશેષણ
- (85) 'મારો હંસલો નાનો ને દેવળ જૂનું રે થયું.' - અલંકાર ઓળખાવો.
 (A) વ્યક્તિરેક અલંકાર (B) અતિશયોક્તિ અલંકાર
 (C) રૂપક અલંકાર (D) ઉપમા અલંકાર
- (86) Mahesh was too smart. (Remove 'too' without changing the meaning.)
 (A) Mahesh was not smart at all.
 (B) Mahesh was smart more than required.
 (C) Mahesh was foolish.
 (D) I was doubtful whether Mahesh was smart or not.
- (87) INS Arihant is Indian Naval ship. (Fill in the blanks)
 (A) The & an (B) An & an
 (C) A & an (D) The & the
- (88) Most students have brought their homework. of them have not completed it yet.
 (A) None (B) Few
 (C) Each (D) A little
- (89) મેં મારા વાળ કપાવ્યા. - આ વાક્યનું ચોક્કસ અંગ્રેજી ભાષાંતર શું થશે ?
 (A) I cut my hair. (B) I clipped my hair.
 (C) I got my hair cut. (D) I had a nice hair cut.

- (90) Give the nearest meaning of word : 'Phantom'.
 (A) existent (B) imaginary (C) corporeal (D) tangible
- (91) Give the verb form of 'little'.
 (A) alittle (B) unlittle (C) belittle (D) bilittle
- (92) Change the voice : "What caused COVID-19 ?"
 (A) What was COVID-19 caused by ? (B) What was caused by COVID-19 ?
 (C) By what is COVID-19 caused ? (D) By what COVID-19 was caused ?
- (93) Select the word or phrase which is closest to the opposite in meaning of the underlined word : "Rahul will never accept your request."
 (A) turn over (B) turn down (C) turn up (D) reject
- (94) Add a suitable question tag : Radha, one of my neighbours slipped off a staircase. ?
 (A) did she (B) does she (C) doesn't she (D) didn't she
- (95) Fill in the blanks with appropriate set of prepositions : Nidhi travelled her mother all the world when she was 17 years old.
 (A) by, above (B) for, around (C) with, around (D) with, over
- (96) Turn this sentence into English : "હજી પણ હું તેને ત્યાં એકલી ઉભેલી જોઈ શકતો હતો."
 (A) I could still saw her standing there alone. (B) I could still see her stood there alone.
 (C) I could still see her standing there alone. (D) I can still see her standing there alone.
- (97) Fill in the blanks with the appropriate word / words : Rohan and Nayan have been on vacation May 2023. They to Manali for a week.
 (A) for, had gone (B) since, had gone (C) for, have gone (D) since, have gone
- (98) Mantra got the first prize last week. Find out the correct option to get the underlined answer.
 (A) Which prize did Mantra get last week ?
 (B) When did Mantra get the first prize ?
 (C) Which prize Mantra got last week ?
 (D) Where did Mantra get the first prize ?
- (99) Ravi in this company for five years. Find out correct form of verb from the options.
 (A) works (B) is working
 (C) has been working (D) have worked
- (100) Find out the correct spelling from the options.
 (A) Spactacular (B) Spectacular
 (C) Spactacolor (D) Spectecolor

(101) અહીં એક કાવ્યનો ભાવાર્થ રજૂ કર્યો છે તે વાંચી તે કૃતિનું નામ જણાવો.
ભાવાર્થ : જનની, જન્મભૂમિ સ્વર્ગદિપિ ગરિયસિ, એટલે કે જનની અને જન્મભૂમિ સ્વર્ગથી પણ ચડિયાતી છે - એને ક્યારેય ભૂલાય એમ નથી.

- (A) જ્યાં જ્યાં વસે એક ગુજરાતી
(B) ગુર્જરીના ગૃહકુંજે
(C) હું એવો ગુજરાતી
(D) દિવસો જુદાઈના જાય છે.

(102) સાહિત્યકાર અને કૃતિના જોડકાં ધ્યાને લો.

સાહિત્યકાર

કૃતિ

1. ઝવેરચંદ મેઘાણી	-	બોળો
2. સુરેશ જોષી	-	જન્મોત્સવ
3. મણિલાલ હ. પટેલ	-	પખીલોક
4. ચુનીલાલ મડિયા	-	શરણાઈના સૂર

ઉપરના પૈકી કયા જોડકાં સાચાં છે ?

- (A) માત્ર 1, 2 અને 3 (B) માત્ર 1, 2 અને 4 (C) માત્ર 1, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4

(103) નીચેના પૈકી કયા શબ્દની રચના 'પૂર્વપ્રત્યય' અને 'પરપ્રત્યય' બંને લગાવવાથી થઈ છે.

- (A) બિનજરૂરી (B) દયાળુ (C) પથિક (D) અજ્ઞાની

(104) મારી અડવી ભીંતોને એના આંગળાં ઓચ્છવ મારે આંગણે કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો.

- (A) લાવ્યાં સો-સો કલમની સુગંધ (B) એને ટોડલિયે ટહુકાર
(C) હૈયે હૂંફને જીવતરની હાસ (D) જ્યાં જ્યાં પરશે ત્યાં સોહે શણગાર

(105) નીચે આપેલા વાક્યમાં વપરાયેલા સંયોજકનો પ્રકાર જણાવો. - રમેશે કહ્યું કે 'મારે બીજી એક મીટિંગ છે.'

- (A) દષ્ટાંતવાચક (B) વિરોધાવાચક (C) સમુચ્ચવાચક (D) અવતરણવાચક

(106) ધોરણ - 9 અને 10 ગુજરાતી વિષયના પાઠ્યપુસ્તકના મુખ્ય પૃષ્ઠ પર કયા 'ભારતીય જ્ઞાનપીઠ' મેળવનાર સર્જકની છબી છે ?

- (A) પન્નાલાલ પટેલ (B) ઉમાશંકર જોષી (C) રાજેન્દ્ર શાહ (D) રઘુવીર ચૌધરી

(107) 'એક બપોરે' કવિતામાં કવિ રાવજી પટેલની કઈ વેદના વ્યક્ત થઈ છે ?

- (A) ચલમની તમાકુમાં હવે કસ નથી. (B) બપોરનો તડકો અસહ્ય છે.
(C) મૃત્યુને નજીકથી જોવે છે. (D) ખેતરને શેઢેથી સારસી ઊડી ગઈ છે.

(108) આપેલ વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દમાંથી કયો શબ્દ રવાનુકારી નથી ?

- (A) કીર્તિ તીખી તમતમ પાણીપુરી ખાય છે. (B) બંદૂકમાંથી સનનન કરતીક ગોળી છૂટી.
(C) એ રાત્રે સૂસવાટા કરતો પવન ફૂંકાતો હતો. (D) મહેશે રાત્રે બૂમાબૂમ કરી.

(109) નીચે આપેલા વાક્યોને તેના ઘટનાક્રમ મુજબ ગોઠવો.

1. અરુણિમાનું જીવન એનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે.
2. અરુણિમાનો ડાબો પગ માત્ર ચામડી ભેર લટકતો હતો.
3. માનવીએ નદીઓને નાથી છે ને પર્વતોને પીંધ્યા છે.
4. માત્ર એના કપાયેલા પગના માંસની મિજબાની માણવા ઉંદરો આવ્યા.

- (A) 2, 4, 3, 1 (B) 4, 2, 3, 1 (C) 2, 3, 4, 1 (D) 4, 2, 1, 3

- (110) નીચેના વાક્યો 'જન્મોત્સવ' કૃતિમાંથી લેવામાં આવ્યા છે તે વાક્ય કોણ બોલે છે તે અંગે કઈ જોડ સાચી છે ?
1. 'હાવ પાંગળાં ના કરતા દાદા; અક્કરમીએ મધરાતે સાંઈ જનમ લીધો, નકર...' - દેવજી
 2. 'ગાંડી થા મા માણકી, તારા નંદકુવરને કોઈ ચોરી નથી ગયું, લે આ તારો છોરો.' - દેવજી
- (A) માત્ર - 1 (B) માત્ર - 2
(C) 1 અને 2 બંને (D) 1 અને 2 માંથી એક પણ નહીં
- (111) "મારો બાળપણનો જિગરજન દોસ્ત છે. બાબુ ઈની બઉ યાદ આવે છે.... ઈને તેડાવો..." આ વાક્ય કોણ બોલે છે ? કોને કહે છે ?
- (A) દેવલો - ગંધર્વને કહે છે. (B) દેવલો - ઈન્દ્ર રાજાને કહે છે.
(C) ઈન્દ્ર રાજા - દેવલાને કહે છે. (D) ઈન્દ્રરાજા - દેવદૂતને કહે છે.
- (112) નીચેનામાંથી કયું વિશેષણ વિકારી નથી ?
- (A) ઉત્સાહી (B) મીઠું (C) શાશું (D) ઊંચું
- (113) નીચેના જોડકાં ધ્યાને લો.

કૃતિ

સંદર્ભ

1. મારા સપનામાં આવ્યા હરિ	-	છ અકારનું નામ
2. જન્મોત્સવ	-	ગૃહપ્રવેશ
3. એ લોકો	-	પ્રબલગતિ
4. ઝબકજયોત	-	વડલો

ઉપરના પૈકી કયા જોડકાં સાચાં છે ?

- (A) માત્ર 1, 2 અને 3 (B) માત્ર 1, 2 અને 4 (C) માત્ર 1, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4

- (114) સંધિ વિગ્રહ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : સિંધુ + ઊર્મિ

- (A) સિંધૂર્મિ (B) સિંધૂર્મી (C) સિંધુર્મિ (D) સિંધુર્મા

- (115) એક જમાનામાં ચીનના લોકો ગામમાં કોઈ માંદુ પડે તો દાક્તરને સજા કરતા - આપેલ વાક્યમાંથી વ્યક્તિવાચક સંજ્ઞા જણાવો.

- (A) ગામ (B) દાક્તર (C) ચીન (D) લોકો

- (116) સુંદર નવપલ્લવિત વૃક્ષ ઊગી જવાની એ તીવ્ર પ્રતીક્ષા કરી રહી હતી. - આ વાક્યને આધારે આપેલા શબ્દોમાંથી કયો શબ્દ વિશેષણ નથી ?

- (A) સુંદર (B) નવપલ્લવિત (C) તીવ્ર (D) પ્રતીક્ષા

- (117) કૃતિ અને પાત્રનાં જોડકાં ધ્યાને લો.

કૃતિ

પાત્ર

1. લોહીની સગાઈ	-	અમરતકાકી, ગંગુ
2. નથી	-	કાન્તિ, કંચનમાસી
3. સો ટચનું સોનું	-	કુતમ્મા, ઐયપ્પા
4. શરણાઈના સૂર	-	રમઝુમીર, સકીના

ઉપરના પૈકી કયા જોડકાં સાચાં છે ?

- (A) 1, 2, 3 અને 4 (B) માત્ર 1, 2 અને 3 (C) માત્ર 1, 2 અને 4 (D) માત્ર 2, 3 અને 4

(118) પરપ્રત્યય લાગી બનેલો શબ્દ શોધો.

(A) વણથંભી (B) ઋણી (C) નિષ્ફળ (D) કમજોર

(119) 'ત્યારે કામ કહ્યું ગોરાણીએ, તને સાંભળે રે રે?' આપેલ પંક્તિમાં રેખાંકિત શબ્દ સર્વનામનો કયો પ્રકાર સૂચવે છે ?

(A) સ્થળવાચક સર્વનામ (B) સ્વવાચક સર્વનામ
(C) જથ્થાવાચક સર્વનામ (D) સમયવાચક સર્વનામ

(120) જો ક્રિયા પૂરી થઈ ગઈ હોય તો પૂર્ણાવસ્થા દર્શાવવા કયો પ્રત્યય વપરાય છે ?

(A) ત (B) ય (C) ત્ (D) વ

(121) સાચાં જોડકાં જોડો.

I

II

1. તેજમલ	a. ગોપીના કૃષ્ણ પ્રેમને વ્યક્ત કરતું લોકગીત
2. ચાંદલિયો	b. પ્રભુ તરફનો પ્રેમ અને સત્કારનો આનંદ
3. હરિ ! આવોને	c. કુટુંબજીવનના સંબંધોનું મધુર ચિત્ર
4. ક્યારે વાગી	d. સ્ત્રીનું વીરત્વ અને મહત્તાનું લોકગીત

(A) 1-d, 2-c, 3-a, 4-b

(B) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

(C) 1-d, 2-c, 3-b, 4-a

(D) 1-d, 2-b, 3-a, 4-c

(122) આપેલ શબ્દના સંધિવિગ્રહમાંથી ખોટો વિકલ્પ ઓળખી બતાવો.

(A) પવન - પો + અન

(B) યથેષ્ટા - યથા + ઈષ્ટ

(C) ગંગોર્મિ - ગંગા + ઊર્મિ

(D) પૂષોન્દુ - પૂર્ણ + ઈન્દુ

(123) કોઈ કામ માટે સૂચન, વિનંતી, આગ્રહ આદિ જેવી આડકતરી પ્રેરણા અપાય તો તે વાક્ય કયું વાક્ય કહેવાય ?

(A) આજ્ઞાર્થ

(B) વિધ્યર્થ

(C) નિર્દેશાર્થ

(D) પ્રશ્નાર્થ

(124) 'ભાડાખત' - એ કયો સમાસ છે ?

(A) તત્પુરુષ સમાસ

(B) મધ્યમપદલોપી સમાસ

(C) દ્વિગુ સમાસ

(D) ઉપપદ સમાસ

(125) 'હવે હું તમને બધું આપીશ' - વાક્યનો પ્રકાર જણાવો ?

(A) મિશ્રવાક્ય

(B) સાદુવાક્ય

(C) સંયુક્તવાક્ય

(D) સંકુલવાક્ય

(126) નીચેનામાંથી કયા વિરુદ્ધાર્થી શબ્દોની જોડ સાચી નથી ?

(A) સાકાર - નિરાકાર

(B) સુગમ - દુર્ગમ

(C) સચિત - નિશ્ચિત

(D) સુબોધ - કુબોધ

(127) 'તમારી વાત હું નથી સમજતી હું મા છું દુશ્મન તો નથી ને' - આ વાક્યમાં યોગ્ય વિરામચિહ્નો કયાં આવશે ?

(A) સમજતી પછી પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન, છું પછી અલ્પવિરામ અને ને પછી પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન

(B) સમજતી પછી પૂર્ણવિરામ, છું પછી અલ્પવિરામ અને ને પછી ઉદ્ગાર ચિહ્ન

(C) સમજતી પછી પૂર્ણવિરામ, છું પછી અલ્પવિરામ અને ને પછી પ્રશ્નાર્થચિહ્ન

(D) સમજતી પછી અર્ધવિરામ, છું પછી અલ્પવિરામ અને ને પછી પ્રશ્નાર્થચિહ્ન

(128) નીચેનામાંથી કઈ ધ્વનિશ્રેણી સાચી નથી ?

- (A) હાથોહાથ - હ + આ + થૂ + ઓ + હ + આ + થૂ
(B) કાર્યક્રમ - ક્ર + આ + રૂ + યૂ + અ + ક્ર + રૂ + અ + મૂ
(C) સર્વોત્તમ - સ્ + અ + રૂ + વ્ + સો + ત્ + અ + મૂ
(D) તૃષ્ણા - ત્ + ઋ + ષ્ + ણ + આ

(129) આપેલ સંજ્ઞાના પ્રકારોમાં કયો પ્રકાર અમૂર્ત સંજ્ઞા સૂચવે છે ?

- (A) ભાવવાચક સંજ્ઞા (B) ક્રિયાવાચક સંજ્ઞા (C) દ્રવ્યવાચક સંજ્ઞા (D) જાતિવાચક સંજ્ઞા

(130) સમાનાર્થી કહેવતો માટે જુદો પડતો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) કૂમળું ઝાડ વાળીએ તેમ વળે - પાકે ઘડે કાંઠા ન ચડે.
(B) તરત દાનને મહાપુણ્ય - ધીરજનાં ફળ મીઠાં
(C) વસુ વિના નર પશુ - નાણાં વિનાનો નાથિયો નાણે નાથાલાલ
(D) ઝાઝા હાથ રળિયામણાં - ઝાઝી કીડી સાપને તાણે.

(131) 'માની મમતાથી ઉપર આ સૃષ્ટિમાં બીજું કશું જ નથી.' એ ભાવ સાથે કઈ પંક્તિ અસંગત છે ?

- (A) સૂર, તાલ ને સંગીત મળશે, ટહુકો માનો ક્યાં ?
(B) પલ્લવ ને પુષ્પો તો મળશે, પાલવ માનો ક્યાં ?
(C) ભર્યા ઉનાળે પરબ સરીખી છાયા માની ક્યાં ?
(D) બારે ઊમટે મેહ, હેતની કેટલી માની ક્યાં ?

(132) જોડણીભેદથી અર્થભેદ ન થતો હોય તેવો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) કેશ - કેસ (B) હંમેશ - હમેશ (C) કડુ - કડું (D) અલિ - અલી

(133) "ભૂલી ગયા પછી" એકાંકીમાં લેખકે કયા ફેન્ય વિચારકને યાદ કર્યા છે ?

- (A) સાર્ત્ર (B) રૂસો (C) લેવી સ્ટ્રોસ (D) વોલ્ટેર

(134) "છત્રી પર નામ - સરનામુ લખવાનો ઉપાય ખરેખર કારગત નીવડ્યો."

આપેલ વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દ ક્રિયાવિશેષણનો કયો પ્રકાર સૂચવે છે ?

- (A) રીતિવાચક (B) સમયવાચક (C) અભિગમવાચી (D) માત્રાસૂચક

(135) રવીન્દ્રનાથ ટાગોરને કયા કાવ્યસંગ્રહ માટે વિશ્વવિખ્યાત 'નોબેલ પારિતોષિક' પ્રાપ્ત થયું હતું ?

- (A) માનસી (B) ગીતાંજલિ (C) ચિત્રા (D) ચૈતાલી

(136) 'કન્યાપક્ષે કારુણ્યની પરાકાષ્ટા સમુ વિદાયગીત ઉપાડ્યું હતું' - આ વાક્યની રચના કયા પ્રકારની છે ?

- (A) કર્તરિ (B) કર્મણિ (C) ભાવે (D) પ્રેરક

(137) "આ ઘોડીએ તો મારો ચૂડલો અમર રાખ્યો છે. ખમ્મા બાપ ઢેલ ! તારો ગણ જિંદગી લગી શેં ભુલાશે ?" - પ્રસ્તુત વાક્યમાં કઈ બોલીનો પ્રચુર માત્રામાં ઉપયોગ થયો છે ?

- (A) પટ્ટણી બોલી (B) ચરોતરી બોલી (C) સુરતી બોલી (D) સોરઠી બોલી

(138) 'હાઈકું' કાવ્ય સ્વરૂપ વિશે નીચેના વિધાનો ધ્યાને લો.

1. જાપાનમાંથી આવેલ કાવ્ય પ્રકાર છે.
2. 17 અક્ષરનું બંધારણ હોય છે.
3. ત્રણ પંક્તિમાં રજૂઆત થાય છે.
4. ચિત્રાત્મક કાવ્યકૃતિ છે.

ઉપરના વિધાનો પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?

- (A) માત્ર - 1 અને 2 (B) માત્ર 1, 2 અને 3 (C) માત્ર 1, 2 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4

(139) નીચેનાં ઉદાહરણોમાંથી 'પ્રાસસાંકળી' અલંકારનો સાચો વિકલ્પ કયો છે ?

- (A) વિદ્યા ભણ્યો જેહ, તેહ ઘેર વૈભવ રૂડો.
(B) ગાવલડી જેવી માવલડી ને માવલડી જેવી ગાવલડી
(C) પ્રેમની પ્રેમની પ્રેમની રે, મને લાગી કટારી પ્રેમની રે.
(D) પીગળે પીગળે પડછાયાના પહાડ.

(140) વિરોધી પરિસ્થિતિનો અર્થ આપતી કહેવતો માટે જુદો પડતો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) ચેતતો નર સદા સુખી - બહુ ડાહ્યા બહુ ખરડાય.
(B) અક્કરમીનો પડિયો કાણો - ભાગ્યશાળીને ભૂત રળે.
(C) ગાજ્યા મેહ વરસે નહીં - ભસતાં કૂતરાં કરડે નહીં.
(D) આપ ભલા તો જગ ભલા - દયા ડાકણને ખાય.

(141) નીચેનામાંથી કયું વાક્ય 'સંકુલ' વાક્ય નથી તે જણાવો.

- (A) અરુણિમાએ આફ્રિકાનું કિલિમાંજરો અને યુરોપનું એબ્લુસ સર કર્યું છે.
(B) તાલીમ બાદ સ્વપ્નને સાકાર કરવાની, લક્ષ્યને પામવાની ઘડી આવી પહોંચી.
(C) મહારાજ અરજ તો એટલી જ છે કે આ કોતર મને યોગ્ય કિંમતે આપો.
(D) મંગુને દવાખાને મોકલવી એટલે જાણે મૂંગા ઢોરને પાંજરાપોળ મોકલવું.

(142) નીચેનામાંથી કઈ સાહિત્ય કૃતિને 'ભારતીય જ્ઞાનપીઠ' પુરસ્કાર મળેલ નથી ?

- (A) ધ્વનિ (B) માનવીની ભવાઈ (C) મળેલા જીવ (D) અમૃતા

(143) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી બધી જ જોડણી ખોટી હોય તેવો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) સાંસ્કૃતિક, ટિફિન, રિસેસ, નીતિ (B) સાંસ્કૃતિક, ટીફીન, રિસેસ, નિતિ
(C) સાંસ્કૃતિક, ટીફિન, રિશેષ, નીતિ (D) સાંસ્કૃતિક, ટીફિન, રિસેસ, નિતિ

(144) નીચે આપેલા જોડકાંમાંથી છંદ અને તેના બંધારણ માટે કયા જોડકાં યોગ્ય છે ?

છંદ	બંધારણ
1. શિખરણી	- યમનસભલગા
2. મંદાકાન્તા	- મભનતતગાગા
3. પૃથ્વી	- જસજસનલગા
4. વસંતતિલકા	- તભજજનલગા
- (A) માત્ર 1 (B) માત્ર 1 અને 2 (C) માત્ર 1 અને 3 (D) માત્ર 2 અને 4

- (145) જોડણીભેદથી અર્થભેદ થતો હોય તેવો વિકલ્પ પસંદ કરો.
 (A) ગુણ - ગૂણ (B) કિંમત - કીંમત (C) રાષ્ટ્રિય - રાષ્ટ્રીય (D) વિનંતી - વિનંતિ
- (146) 'વાઈરલ ઇન્ફેક્શન' પાઠમાં ગંદકીથી ભારે ખલેલ પામનાર ભારતના સૌપ્રથમ સાધુ કયા છે ?
 (A) ગાંધીજી (B) રાજારામ મોહનરાય (C) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી (D) સ્વામી વિવેકાનંદ
- (147) 'કાળુને રાજુની ગાળો ગોળથીય મીઠી લાગતી હતી' - વાક્યમાં કયો અલંકાર વપરાયો છે ?
 (A) સજ્જવારોપણ (B) ઉત્પ્રેક્ષા (C) વ્યતિરેક (D) યમક
- (148) વિનોબા ભાવેએ કયા ગ્રંથનો મરાઠી ભાષામાં અનુવાદ કર્યો હતો ?
 (A) રામાયણ (B) મહાભારત (C) ભગવદ્ગીતા (D) ઉપનિષદ
- (149) મને ઓળખો : 'હું દર્શકના નાટકોમાંનું એક નાટક નથી.'
 (A) પરિત્રાણ (B) બંધન અને મુક્તિ (C) ગૃહારણ્ય (D) અંતિમ અધ્યાય
- (150) નીચે પૈકી કર્મણિ રચના કઈ છે ?
 (A) હવે તેણે સિગારેટની સંખ્યા ઘટાડી છે. (B) સરકાર તરફથી મહેસૂલ વધારો લાગુ પડાયો.
 (C) નદી મને તાણી જાય છે. (D) પત્નીથી કશું બોલાયું નહિ.
- (151) વિનોબા ભાવેના નામથી વિખ્યાત સર્જકનું મૂળ નામ શું છે ?
 (A) વિજય નરહરિ ભાવે (B) વિનોદ નરહરિ ભાવે
 (C) વિનાયક નરસિંહ ભાવે (D) વિનાયક નરહરિ ભાવે
- (152) 'મારાથી કણસાય છે' - વાક્યની રચનાનો પ્રકાર કયો છે ?
 (A) કર્તારિ (B) કર્મણિ (C) પ્રેરક (D) ભાવે
- (153) 'હાઈકુ' કાવ્ય પ્રકારનું બંધારણ જણાવો.
 (A) $4 + 4 + 4 + 2 = 14$ અક્ષર (B) $5 + 7 + 5 = 17$ અક્ષર
 (C) $4 + 5 + 3 = 12$ અક્ષર (D) $5 + 3 + 5 = 13$ અક્ષર
- (154) 'અજ્ઞાણ્યું સ્ટેશન' વાર્તા - સંગ્રહના રચયિતા છે.
 (A) અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ (B) પન્નાલાલ પટેલ (C) સુરેશ જોષી (D) મોહનલાલ પટેલ
- (155) રાજેન્દ્ર શાહને કયા કાવ્યસંગ્રહ માટે 'જ્ઞાનપીઠ' એવોર્ડથી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા ?
 (A) આંદોલન (B) શાંત કોલાહલ (C) ધ્વનિ (D) વિષાદનો સાદ
- (156) કવિશ્રી કલાપી રચિત 'શિકારીને' કાવ્યકૃતિ કયા છંદમાં રચાયેલી છે.
 (A) મનહર (B) શિખરિણી (C) મંદાકાન્તા (D) અનુષ્ટુપ
- (157) નીચેનામાંથી કઈ જોડ જુદી પડે છે ?
 (A) સંક્ષિપ્ત - વિસ્તૃત (B) ભુજંગ - અહિ (C) તત્સમ્ - તદ્ભવ (D) ઉન્નતિ - અવનતિ
- (158) નીચે આપેલ શબ્દમાં કઈ સાચી જોડણી નથી ?
 (A) સ્ફૂર્તિ (B) ચાતુર્માસ (C) પરિસ્થિતિ (D) ક્ષીતિજ

(159) નીચેનામાંથી કઈ જોડ જુદી પડે છે ?

(A) જળ - સલિલ - પાણી

(B) હય - તોખાર - અશ્વ

(C) લોચન - અક્ષી - ચક્ષુ

(D) રવિ - સોમ - ભાનુ

(160) 'રેસનો ઘોડો' નવલિકામાં ઉત્તીર્ણ થવાની ખુસીમાં નીનાબહેને અંકિતને ભેટમાં શું આપ્યું ?

(A) પુસ્તકો

(B) રમ્મકડાં

(C) વીડિયો ગેમ

(D) ક્રિકેટનાં સાધનો

(161) 'નરસિંહ' શબ્દનો સમાસ જણાવો.

(A) તત્પુરુષ

(B) બહુવ્રીહિ

(C) કર્મધારય

(D) ઉપપદ

(162) "પાને પાને પોઢી રાત, તળાવ જંખ્યું કહેતાં વાત" - પંક્તિનો છંદ જણાવો.

(A) દોહરો

(B) ચોપાઈ

(C) અનુષ્ટુપ

(D) મનહર

(163) 'ગતિભંગ' લઘુકથામાં ધૂળમાં પડેલી પગલી જોઈને ડુંગરની પત્નીને કોણ યાદ આવ્યું ?

(A) ડુંગરની

(B) માતાની

(C) મૃત દીકરીની

(D) વિદેશી દીકરાની

(164) "પાંચમે લઘુતા તોળો, ગુરુ છઠ્ઠો લખ્યો; બીજે ચોથે પદે બોલો શ્લોકમાં લઘુ સાતમો" - સૂત્ર કયા છંદનું છે ?

(A) ચોપાઈ

(B) મનહર

(C) અનુષ્ટુપ

(D) દોહરો

(165) નીચે પૈકી વિકલ્પોમાં કયું ઉપપદ સમાસનું ઉદાહરણ નથી ?

(A) દીવાસળી

(B) પંકજ

(C) પાણીકળો

(D) વરદાત્રી

(166) 'પંગુમ્ લંઘયતે ગિરિમ્' પાઠમાં અરૂણિમાએ એવરેસ્ટ કઈ રીતે સર કર્યું ?

(A) લાકડીના ટેકે આગળ વધીને

(B) શેરપાના માર્ગદર્શનથી

(C) મજબૂત મનોબળ, હિંમત અને સખત પરિશ્રમથી

(D) કૃત્રિમ પર વગર

(167) નીચે આપેલ શબ્દમાંથી સાચી જોડણીનો યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) મૂહૂર્ત

(B) મુહૂર્ત

(C) મુહૂર્ત

(D) મૂહૂર્ત

(168) 'છાલ, છોતરાં અને ગોટલા' પાઠમાં લેખકે અમેરિકામાં ખેલાડીઓને ઓલિમ્પિકમાં કઈ રમત રાખવાનું સૂચવે છે ?

(A) ટામેટાં ફેંકવાની

(B) પથ્થર ફેંકવાની

(C) જૂતાં ફેંકવાની

(D) કેળાંની છાલ ફેંકવાની

(169) નીચેનામાંથી કઈ જોડ સંગત છે ?

(A) સુધા - રવિ - વ્યોમ

(B) હેમ - તરુ - શીતળ

(C) ઉદધિ - રત્નાકર - જલધિ

(D) અરિ - ભાઈબંધ - વીરો

(170) નીચેના વિધાનો પૈકી કયા વિધાનમાં અભિગમવાચી ક્રિયાવિશેષણનો ઉલ્લેખ થયેલો નથી ?

(A) અમારી આટલી માગણી ખચીત સ્વીકારશે.

(B) ભીખલાને હીરો (શીરો) બો (બહુ) ભવે.

(C) એ લોકો કદાચ રસ્તો ભૂલી ગયા હશે.

(D) છત્રી ઉપર નામ - સરનામું લખવાનો ઉપાય ખરેખર કારગત નીવડ્યો.

(171) સૂચિ - I સાથે સૂચિ - II જોડો.

સૂચિ - I

1. સુન્દરમ્
2. લાભશંકર ઠાકર
3. મકરંદ દવે
4. પૂજાલાલ

(A) 1 - ii, 2 - i, 3 - iv, 4 - iii

(C) 1 - iv, 2 - iii, 3 - ii, 4 - i

સૂચિ - II

- (i) સાવિત્રી પ્રશસ્તિ
- (ii) સંગતિ
- (iii) લથરો
- (iv) કાવ્યમંગલા

(B) 1 - iv, 2 - ii, 3 - i, 4 - iii

(D) 1 - iii, 2 - iv, 3 - i, 4 - ii

(172) સૂચિ - I સાથે સૂચિ - II જોડો.

સૂચિ - I

1. રાજેન્દ્ર શાહ
2. અશોક ચાવડા
3. વિનોદ જોષી
4. હરીન્દ્ર દવે

(A) 1 - iii, 2 - i, 3 - iv, 4 - ii

(C) 1 - iv, 2 - i, 3 - ii, 4 - iii

સૂચિ - II

- (i) તૃણિડેલ તૃણિડકા
- (ii) મૌન
- (iii) ડાળખીથી સાવ છૂટા
- (iv) મધ્યમા

(B) 1 - iv, 2 - iii, 3 - i, 4 - ii

(D) 1 - ii, 2 - iv, 3 - i, 4 - iii

(173) નીચે આપેલી વિરોધી કહેવતની યોગ્ય જોડ બનાવો.

1. મોટા એટલા ખોટાં
2. બોલે એનાં બોર વેચાય
3. ચેતતો નર સદા સુખી
4. જાત મહેનત ઝીંદાબાદ

(A) 1 - ii, 2 - iv, 3 - i, 4 - iii

(C) 1 - ii, 2 - iii, 3 - iv, 4 - i

- (i) વધુડાહ્યો વધુ ખરડાય.
- (ii) પારકી આશા સદા નિરાશા
- (iii) ઘરડાં ગાડાં વાળે
- (iv) ન બોલ્યામાં નવ ગુણ

(B) 1 - iii, 2 - i, 3 - ii, 4 - iv

(D) 1 - iii, 2 - iv, 3 - i, 4 - ii

(174) સૂચિ - I સાથે સૂચિ - II જોડો.

સૂચિ - I

1. ચંદ્રકાન્ત પંડ્યા
2. ગુણવંત શાહ
3. ગાંધીજી
4. જવાહરલાલ નહેરુ

(A) 1 - iv, 2 - iii, 3 - i, 4 - ii

(C) 1 - iii, 2 - i, 3 - ii, 4 - iv

સૂચિ - II

- (i) સત્યના પ્રયોગો
- (ii) બાનો ભીખુ
- (iii) મારી જીવનકથા
- (iv) જાત ભણીની જાત્રા

(B) 1 - ii, 2 - i, 3 - iv, 4 - iii

(D) 1 - ii, 2 - iv, 3 - i, 4 - iii

(175) સૂચિ - I સાથે સૂચિ - II જોડો.

સૂચિ - I

1. સુરેશ જોષી
2. રઘુવીર ચૌધરી
3. વર્ષા અડાલજી
4. રાવજી પટેલ

સૂચિ - II

- (i) આકસ્મિક સ્પર્શ
- (ii) વૃત્તિ અને વાર્તા
- (iii) ગૃહપ્રવેશ
- (iv) સાંજને ઉંબરે

(A) 1 - iv, 2 - iii, 3 - ii, 4 - i

(B) 1 - ii, 2 - iii, 3 - iv, 4 - i

(C) 1 - iii, 2 - i, 3 - iv, 4 - ii

(D) 1 - iii, 2 - iv, 3 - ii, 4 - i

(176) વર્ગશિક્ષણ કરતી વખતે અનુસરવામાં આવતાં સોપાનો ક્રમમાં ગોઠવો.

1. વિષયવસ્તુનું વિશ્લેષણ
2. આદર્શ વાંચન
3. મૂલ્યાંકન
4. સ્વાધ્યાય
5. વિષય પ્રવેશ - પ્રસ્તાવના

(A) 2, 3, 5, 1, 4

(B) 5, 2, 1, 3, 4

(C) 3, 4, 2, 5, 1

(D) 5, 2, 3, 4, 1

(177) નીચે આપેલા સૂક્ષ્મ અધ્યાપનનાં સોપાનોને યોગ્યક્રમમાં ગોઠવો.

1. પુનઃ શિક્ષણનો તબક્કો
2. પુનઃ આયોજનનો તબક્કો
3. શિક્ષણનો તબક્કો
4. પુનઃ પ્રતિપોષણનો તબક્કો
5. પ્રતિપોષણનો તબક્કો

(A) 3, 5, 2, 1, 4

(B) 3, 2, 5, 4, 1

(C) 2, 4, 3, 1, 5

(D) 5, 4, 2, 1, 3

(178) ભાષામાં કેટલાક એવા ઘટકો પણ હોય છે કે જે સંજ્ઞા, વિશેષણ કે ક્રિયારૂપની સાથે આવીને ભાર, આગ્રહ, વિનંતી, સીમામર્યાદા વગેરે જેવા અર્થોનો ઉમેરો કરે છે. ભાષાના આવા ઘટકોને શું કહેવામાં આવે છે ?

(A) સંયોજક

(B) જકંચર

(C) નિપાત

(D) કૃદંત

(179) નીચે પૈકીના કયા કૌશલ્યો ભાષામાં અભિવ્યક્તિલક્ષી છે ?

(A) કથન - લેખન

(B) વાચન - લેખન

(C) શ્રવણ - વાચન

(D) કથન - વાચન

(180) અમૂર્ત પરથી મૂર્તને અને સામાન્યથી વિશિષ્ટને સમજવાની પ્રક્રિયા થાય છે. ત્યારે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થયો એમ કહેવાય.

(A) અનુબંધ

(B) આગમન

(C) આગમન - નિગમન

(D) નિગમન

- (181) ગીત અભિનય પદ્ધતિની અસરકારકતા વધારવા જરૂરી છે.
 (A) કાવ્ય કંઠસ્થ હોવું (B) કાવ્યનું પઠન કરવું (C) કાવ્યનો અર્થબોધ (D) હાવભાવ
- (182) 'વિશ્વ માતૃભાષા દિન' ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ?
 (A) 21 ફેબ્રુઆરી (B) 21 જાન્યુઆરી (C) 21 માર્ચ (D) 21 એપ્રિલ
- (183) "વ્યાખ્યાનો જ પાઠ્યપુસ્તકો બનવાં જોઈએ, પાઠ્યપુસ્તકોનાં વ્યાખ્યાનો નહિ" - આ વિધાન કોનું છે ?
 (A) આનંદશંકર ધ્રુવ (B) ગાંધીજી (C) કાકાસાહેબ કાલેલકર (D) ઉમાશંકર જોષી
- (184) નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ ગદ્ય શિક્ષણની પદ્ધતિ નથી ?
 (A) કથન પદ્ધતિ (B) પ્રશ્ન પદ્ધતિ (C) અર્થબોધ (D) નાટ્યીકરણ પદ્ધતિ
- (185) શિક્ષણ વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીઓને માન્ય ઉચ્ચારણ, આરોહ-અવરોહ, યોગ્ય ઝડપ સાથે અર્થવાહી તેમજ ભાવવાહી વાંચન કરે છે તે વાંચનનો કયો પ્રકાર છે ?
 (A) મુખવાંચન (B) મૂકવાંચન (C) આદર્શવાંચન (D) સમૂહવાંચન
- (186) ભાષાના મુખ્ય ચાર કૌશલ્યનો યોગ્ય ક્રમ જણાવો.
 (A) શ્રવણ, વાંચન, લેખન, કથન (B) શ્રવણ, કથન, લેખન, વાંચન
 (C) શ્રવણ, વાંચન, કથન, લેખન (D) શ્રવણ, કથન, વાંચન, લેખન
- (187) કઈ પદ્ધતિ પ્રકૃતિ કાવ્યો, ભક્તિ કાવ્યો, નીતિ કાવ્યોના શિક્ષણ માટે ઉપયોગી છે ?
 (A) અર્થબોધ પદ્ધતિ (B) તુલના પદ્ધતિ (C) ગીત - અભિનય પદ્ધતિ (D) નાટ્યીકરણ પદ્ધતિ
- (188) બેન્જામીન બ્લૂમએ જ્ઞાનાત્મક ક્ષેત્રના હેતુઓને કેટલા વિભાગમાં વહેંચ્યા છે ?
 (A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) છ
- (189) વિકાસાત્મક આવર્તન છે.
 (A) પાઠ્યક્રમનો વિકાસ (B) અભ્યાસક્રમનો વિકાસ (C) હેતુઓનો વિકાસ (D) પ્રવૃત્તિઓનો વિકાસ
- (190) પદ્યશિક્ષણ માટે નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ ઉત્તમ છે ?
 (A) ગીત - અભિનય પદ્ધતિ (B) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ
 (C) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ (D) રસાસ્વાદ પદ્ધતિ
- (191) પ્રશ્ન પદ્ધતિથી શિક્ષણની પ્રક્રિયા કેવી બને છે ?
 (A) સ્થૂળ (B) માહિતીપ્રદ (C) દ્વિમાર્ગી (D) એકમાર્ગી
- (192) શિક્ષક વર્ગમાં 'ગતિભંગ' પાઠની ચર્ચા કરે છે તો વિદ્યાર્થીઓનું કયું કૌશલ્ય વિકસિત થશે ?
 (A) લેખન (B) શ્રવણ (C) કથન (D) વાંચન
- (193) નીચે પૈકી કયો નિબંધસંગ્રહ બહુલ ત્રિપાઠીનો હાસ્ય નિબંધસંગ્રહ છે ?
 (A) વૈકુંઠ નથી જાવું (B) અષાઢની સાંજ (C) ગોવિંદે માંડી ગોઠડી (D) મન સાથે મૈત્રી
- (194) લિંગ કે વચન અનુસાર જે સંજ્ઞાનું રૂપ બદલાય તે સંજ્ઞા કહેવાય.
 (A) ભાવવાચક (B) દ્રવ્યવાચક (C) અવિકારી (D) વિકારી

(195) સૂચિ - I સાથે સૂચિ - II જોડો.

સૂચિ - I

1. બેફામ
2. બેદિલ
3. ઘાયલ
4. ગની દહીંવાલા

સૂચિ - II

- (i) પગરવ તળાવમાં
- (ii) મહેક
- (iii) પ્યાસ
- (iv) અગ્નિ

- (A) 1 - ii, 2 - iii, 3 - iv, 4 - i
(C) 1 - iv, 2 - iii, 3 - ii, 4 - i

- (B) 1 - iii, 2 - i, 3 - iv, 4 - ii
(D) 1 - iii, 2 - iv, 3 - i, 4 - ii

(196) મુક્તક સાહિત્યના પ્રકારના લક્ષણો કેટલા ?

- (A) પાંચ (B) સાત (C) ત્રણ (D) નવ

(197) 'સમુદ્રમાં સળગતો અગ્નિ' શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો.

- (A) દાવાગ્નિ (B) વડવાગ્નિ (C) જઠારાગ્નિ (D) જળાગ્નિ

(198) 'વણલોભી' શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે ? યોગ્ય જવાબ પસંદ કરો.

- (A) પૂર્વ (B) પર (C) પૂર્વ અને પર (D) એક પણ નહિ

(199) 'શ્રવણ' શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર-વ્યંજન) છૂટા પાડો.

- (A) સ + ર્ + અ + વ્ + અ + ણ્ + અ (B) શ્ + ર્ + અ + વ્ + અ + ણ્ + અ
(C) શ્ + વ્ + અ + ણ્ + અ (D) સ્ + અ + ર્ + વ્ + અ + ણ્ + અ

(200) 'વાચન એ તર્કની પ્રક્રિયા છે.' - આ વ્યાખ્યા આપનાર કોણ ?

- (A) થોર્નડાઈક (B) રોબિન્સન (C) રુથ સ્ટ્રેગ (D) ગુડમેન

